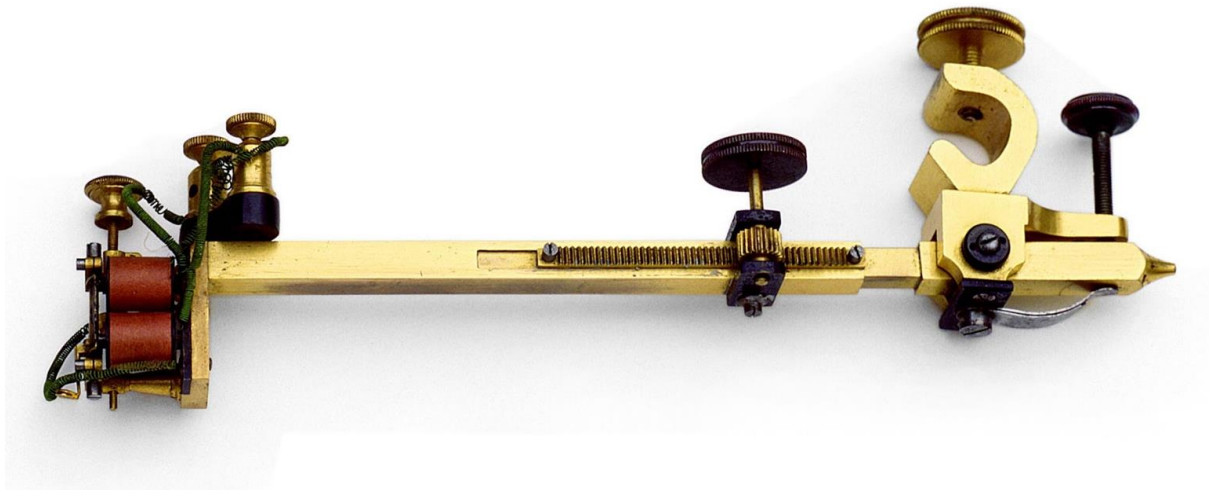

XXIX SCIENTIFIC CONFERENCE

EMPIRICAL STUDIES IN PSYCHOLOGY

MARCH 31 – APRIL 2, 2023

FACULTY OF PHILOSOPHY, UNIVERSITY OF BELGRADE

INSTITUTE OF PSYCHOLOGY
LABORATORY FOR EXPERIMENTAL PSYCHOLOGY
FACULTY OF PHILOSOPHY, UNIVERSITY OF BELGRADE

XXIX SCIENTIFIC CONFERENCE

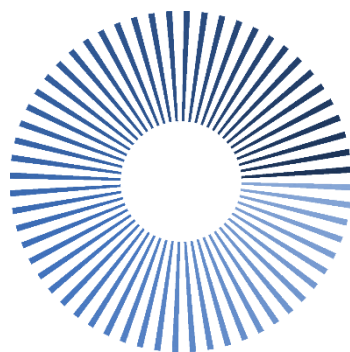
EMPIRICAL STUDIES IN PSYCHOLOGY

MARCH 31 – APRIL 2, 2023

FACULTY OF PHILOSOPHY, UNIVERSITY OF BELGRADE

INSTITUTE OF PSYCHOLOGY

LABORATORY FOR EXPERIMENTAL PSYCHOLOGY
FACULTY OF PHILOSOPHY, UNIVERSITY OF BELGRADE

BELGRADE, 2023

Programme committee:

Dušica Filipović Đurđević (chair woman), Laurie Beth Feldman, Tiziano Agostini, Lucia Tramonte, Maria do Céu Taveira, Gonida Sofia-Eleftheria, Dragan Rangelov, Ivan Grahek, Zvonimir Galić, Pavle Valerjev, Dražen Domijan, Anja Wertag, Slobodan Marković, Sunčica Zdravković, Iris Žeželj, Zoran Pavlović, Tamara Džamonja Ignjatović, Ksenija Krstić, Goran Opačić, Oliver Tošković, Petar Čolović, Zora Krnjaić, Nataša Simić, Janko Međedović, Ljiljana Lazarević, Milica Vukelić, Ivana Stepanović Ilić, Danka Purić, Olja Jovanović, Dobrinka Kuzmanović, Bojana Bodroža, Ivana Jakovljević, Dragan Janković, Jelena Matanović, Marija Branković, Dragana Stanojević, Maja Savić, Smiljana Jošić, Maša Popović, Darinka Anđelković, Žan Lep, Kaja Damnjanović, Marina Videnović, Maša Vukčević Marković, Marko Živanović, Dejan Todorović, Aleksandar Kostić, Nenad Havelka

Organizing committee:

Dušica Filipović Đurđević (chair woman), Slobodan Marković, Nataša Simić, Oliver Tošković, Kaja Damnjanović, Ivana Stepanović Ilić, Marina Videnović, Marko Živanović, Predrag Nedimović, Ksenija Mišić, Sandra Ilić, Milana Rajić, Kristina Mojović Zdravković, Olga Marković Rosić, Sara Anđelić

Volunteers:

Aleksa Pavlović, Anđela Joksimović, Anđela Veličković, Anđela Gojković, Darja Devedžić, Dimitrije Stanojević, Emilija Pavlović, Ivana Milenković, Jelena Stanojević, Katarina Maksimović, Lara Perić, Lazo Dragaš, Marija Lazarević, Marina Zečević, Milana Dražić, Milica Ljubičić, Mina Crnogorac, Mina Jevtić, Mina Knežević, Miona Dimitrijević, Nađa Radenković, Nemanja Kovačević, Nora Tatarinov, Saška Dimitrijević, Velimir Stojković, Viktorija Jovanović, Zlata Hekić

Proofreading and layout by Predrag Nedimović and Kristina Mojović Zdravković

Cover photo:

Deprez time-marker (G. Boulitte, Paris)

Device for setting a fine time base for kymographic recording. It provides oscillations for intervals down to 0.005 sec. A pen is attached to the plunger of an electromagnet. The movements of the plunger may be varied with a conical regulator. The device now lacks the pen. The author of this device is French electrical engineer Marcel Deprez who conducted the first experiments to transmit electrical power (DC) over long distances. Dimensions: 18.5 x 4 x 4.5 cm; Net weight; 145 g; Voltage: V DC = 2 – 4 V

From the collection of old scientific instruments of the Laboratory of experimental psychology, Faculty of philosophy, University of Belgrade

DA LI JE POVEZANOST IZMEĐU CRTA MRAČNE TETRADE LIČNOSTI I
LJUBOMORE POSREDOVANA STILOVIMA AFEKTIVNE VEZANOSTI?

Marija Vujović

Fakultet za medije i komunikacije, Univerzitet Singidunum | marijavujovic2409@gmail.com

Mentor: dr JANKO MEĐEDOVIĆ

Istraživanja ljubomora su relativno retka u literaturi, iako predstavlja značajan psihološki fenomen, između ostalog u domenu partnerskog nasilja. Prethodna literatura pokazala je da je ljubomora na različite načine povezana sa brojnim drugim psihološkim karakteristikama, uključujući stilove afektivne vezanosti i mračne crte ličnosti. Ipak, prethodne studije nisu se bavile međusobnom interakcijom ove dve grupe fenomena u predviđanju ljubomora. Stoga, u ovoj studiji ispitan je efekat mračnih crta ličnosti, operacionalizovanih kroz model mračne tetrađe (makijavelizam, narcizam, psihopatija, sadizam) na različite oblike ljubomora (generalna, seksualna i emotivna), a pod posredstvom dve dimenzije afektivne vezanosti (anksioznost i izbegavanje). Kako bi se odgovorilo na ovo istraživačko pitanje, sprovedena je upitnička studija na 352 ispitanika. Rezultati su pokazali da je anksioznost povezana sa ljubomorom pozitivno, a izbegavanje pretežno negativno. Kada su u pitanju crte mračne tetrađe, narcizam je izdvojen kao najrelevantniji prediktor svih oblika ljubomora. U medijacionoj analizi pokazano je da se ova veza ostvaruje posredstvom anksioznosti. Makijavelizam i psihopatija pokazani su kao prediktori samo specifičnih oblika ljubomora, što nije bilo posredovano crtama afektivne vezanosti. Odnos sadizma i ljubomora pokazan je kao kompleksan, odnosno različit u zavisnosti od vršene analize, tako da su ponuđene interpretacije uslovne i zahtevaju dodatna istraživanja. U ovoj studiji ukazano je na centralnu ulogu narcizma u osećanjima ljubomora u romantičnim vezama, kao i potencijalnim mehanizmima putem kojih se mračne crte oslikavaju na ljubomoru.

Ključne reči: mračna trijada, mračna tetrađa, makijavelizam, psihopatija, narcizam, sadizam, ljubomora, afektivna vezanost, izbegavanje, anksioznost.

INSTITUCIONALNO POVERENJE KAO MODERATOR U RELACIJI IZMEĐU
POVERENJA U NAUKU I STAVOVA MLADIH PREMA VAKCINACIJI PROTIV
COVID-19

Ognjen Janić

Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu | ognjen.janic@gmail.com

Mentorka: dr MILICA LAZIĆ

Srbija je treća zemlja u Evropi koja je počela sa vakcinacijom svojih građana protiv COVID-19. Manje od mesec dana kasnije počela je masovna imunizacija građana vakcinama jednog od četiri proizvođača: Pfizer-BioNTech, Sinopharm, Sputnik V i Oksford/AstraZeneka. Od tog trenutka do sredine septembra 2021. godine, u Srbiji je vakcinisano 43,64% stanovništva.

Prema zvaničnim podacima Instituta za javno zdravlje Srbije, objavljenim krajem jula 2021. godine, najmanji procenat (15%) vakcinisanih zabeležen je kod mladih između 18 i 24 godine, što se ubrzo pokazalo da će imati snažnih implikacija na proces zaustavljanja pandemije. Brojna istraživanja ističu poverenje u nauku kao važnu determinantu pozitivnih stavova prema COVID-19 vakcinaciji, te je povezuju sa većom namerom ljudi da se vakcinišu. Međutim, postoje nalazi koji sugerišu da značajan faktor koji utiče na poverenje u nauku predstavlja doživljaj javnosti o nacionalnoj vlasti, koja je u uslovima COVID-19 pandemije, u mnogim regionima problematizovala ideju da nauka postoji izvan političkog konteksta. Samim tim, postavljamo pitanje da li je odnos poverenja u (zvaničnu medicinsku) nauku i stavove prema vakcinacijama protiv COVID-19 značajno izmenjen u uslovima niskog ili visokog institucionalnog poverenja. Drugim rečima, istraživanje je imalo za cilj da ispita da li institucionalno poverenje predstavlja faktor vulnerabilnosti u navedenom odnosu. Sprovedeno onlajn istraživanje je deo pilot studije koja se sprovodi u okviru projekta „(Ne)poverenje u vakcine protiv COVID-19 kod adolescenata: determinante i implikacije za javno zdravlje“, a koji je finansiran od strane Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost AP Vojvodine. Prilikom aktuelnog istraživanja korišćen je korelaciono-regresioni kros-sekcioni nacrt. Uzorak su činili 311 mladih osoba na teritoriji Republike Srbije, raspona starosti od 15 do 25 godina ($M = 21.19$, $SD = 2.546$), od čega je ženskih ispitanika 220 (70.7%), a muških 91 (29.3%). Prediktorske varijable su činile jednoajtemske mere poverenja u nauku i poverenja u zvaničnu savremenu medicinu, zatim moderatorska varijabla se sastojala od dve komponente institucionalnog poverenja (poverenja u vlast i poverenja u zdravstveni sistem), dok su kriterijum varijabla bili stavovi prema vakcinaciji protiv COVID-19 (Lueck & Spiers, 2020). Od dve postavljene hipoteze, druga je delimično potvrđena (H2b). Naime, rezultati pokazuju da u uslovima visokog poverenja u zvaničnu savremenu medicinu, nepoverenje u zdravstveni sistem predstavlja faktor vulnerabilnosti na stavove mladih prema vakcinaciji protiv COVID-19. Drugim rečima, mladi koji imaju visoko poverenje u medicinu imaće značajno negativnije stavove prema vakcinaciji u uslovima nižeg poverenja u zdravstveni sistem u odnosu na mlade koji imaju više poverenje u zdravstveni sistem. Ovaj nalaz nam govori da je važno imati na umu da mladi koji su kroz svoju socijalizaciju i edukaciju formirali epistemičko poverenje u nauku, u uslovima velikih kriznih situacija kao što je pandemija, imaju tendenciju da evaluiraju i kontekst u kome se sprovede mere javne zdravstvene zaštite. Stoga, u slučaju da donesu sud o postojanju sumnjivih namera institucionalnih i socijalnih instanci uključenih u proces sprečavanja krizne situacije, njihovi stavovi o preventivnim merama javne zdravstvene zaštite će biti kompromitovani.

Ključne reči: poverenje u nauku, zvanična savremena medicina, stavovi prema vakcinaciji protiv COVID-19, institucionalno poverenje, poverenje u zdravstveni sistem, mladi

CONFERENCE SPONSORS:

Креативни центар

mbt

LICEUJICE

001
Mahu

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

PROCEEDINGS OF THE XXIX SCIENTIFIC CONFERENCE EMPIRICAL STUDIES IN
PSYCHOLOGY (29; 2023., Beograd)

[Knjiga rezimea] / XXIX naučni skup Empirijska istraživanja u psihologiji
31. mart – 2. april 2023., Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu; [organizatori]

Institut za psihologiju i Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju – 1. Izd –
Beograd: Filozofski fakultet, 2023 – 148 str.

Kor. Nasl. – Knjiga rezimea na srp. i engl. jeziku – elektronsko izdanje

ISBN-978-86-6427-247-6

1. Institut za psihologiju (Beograd)
2. Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju (Beograd)
 - a) Psihologija – Empirijska istraživanja – Knjiga rezimea